

การพัฒนาโครงการโรงเรียนปลอดภัย
โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
ปีการศึกษา ๒๕๖๔

นายธงไชย สันติถาวรยิ่ง
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ

โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อผลงาน	การพัฒนาโครงการโรงเรียนปลอดภัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ปีการศึกษา ๒๕๖๔
ชื่อผู้วิจัย	ธงชัย สันติถาวรยิ่ง
หน่วยงาน	โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
ปีการศึกษา	๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อพัฒนาโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมและ ๒) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งขั้นตอนการพัฒนามี ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การพัฒนาโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะผู้บริหาร จำนวน ๕ คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน ๙ คน หัวหน้าบุคลากร จำนวน ๑ คน คณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน ๑๓ คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน ๑๕ คน ผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน ๑๐ คน หัวหน้างานสิ่งแวดล้อมสำนักงานเขตหนองจอก จำนวน ๑ คน ประธานสภานักเรียน จำนวน ๑ คน และหัวหน้าคณะนักเรียน จำนวน ๔ คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ๒) การสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ ท่าน ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ๑๐ ปีขึ้นไปเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกัน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการโรงเรียนปลอดภัย ๓) การดำเนินการจัดโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม และ ๔) การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ประชากร คือ คณะผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน ๒,๙๐๙ คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะผู้บริหาร จำนวน ๕ คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน ๙ คน หัวหน้าบุคลากร จำนวน ๑ คน คณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่ายจำนวน ๑๓ คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ จำนวน ๑๕ คน ผู้ประกอบการร้านค้า จำนวน ๑๐ คน หัวหน้างานสิ่งแวดล้อมสำนักงานเขตหนองจอก จำนวน ๑ คน ประธานสภานักเรียน จำนวน ๑ คน และหัวหน้าคณะนักเรียน จำนวน ๔ คน ใช้การสุ่มโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน ๓๔๘ คน ใช้แนวคิดการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, ๒๕๔๙ : ๔๗) ที่ระดับความเชื่อถือเท่ากับ ๙๕% โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่น

ผลวิจัยพบว่า

๑. โครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมที่ถูกพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ โดยการดำเนินงานโครงการโรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมมีขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม ๔ ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล

๒. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนปลอดภัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82, S = .62$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.87, S = .70$) ด้านการมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.86, S = .63$) ด้านการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.82, S = .61$) และด้านการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.74, S = .79$) ตามลำดับ

คำสำคัญ โรงเรียนปลอดภัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม